

Tendències

Tendencias

Un recorregut per les noves idees i conceptes en educació

Un recorrido por las nuevas ideas
y conceptos en educación

A càrrec de / Por
Alfons Cornella & Antonella Broglia

 infonomia

FPdGi

IMPULSA || FORUM || FUNDACIO || PRINCEPE || GIRONA
Ie

Who is who?

Alfons Cornella

Fundador i president d'Infonomia
Fundador y presidente de Infonomia

Fundador i president d'Infonomia, la xarxa d'innovadors de referència en llengua espanyola (més de 24.000 persones registrades i un milió de pàgines vistes al mes). Ha publicat 17 llibres sobre ciència, tecnologia i innovació, així com 1.000 articles sobre com les tecnologies poden transformar l'empresa. És consultor de grans empreses del país. A través de les seves conferències i seminaris sobre innovació, transmet personalment a unes 15.000 persones cada any les seves idees i experiències sobre "com innoven els millors".

Autor de *Futuro Presente: 101 ideas fuerza para entender las próximas décadas* (2005), *La Alquimia de la Innovación*, en coautoría amb Antonio Flores (2007), *Visionomics*, una reflexió text-visual sobre la nova dinàmica de les organitzacions i *25/50 Dos generaciones, un mismo tiempo*, en coautoría amb Berta Segura (2011), i *La solución empieza por CO-* (2012).

Fundador y presidente de Infonomia, la red de innovadores de referencia en lengua española (más de 24.000 personas registradas y un millón de páginas vistas al mes). Ha publicado 17 libros sobre ciencia, tecnología e innovación, así como 1.000 artículos sobre cómo las tecnologías pueden transformar la empresa. Es consultor de grandes empresas del país. A través de sus conferencias y seminarios sobre innovación transmite personalmente sus ideas y experiencias sobre "cómo innovan los mejores" a unas 15.000 personas anualmente.

Autor de *Futuro Presente: 101 ideas fuerza para entender las próximas décadas* (2005), *La Alquimia de la Innovación*, en coautoría con Antonio Flores (2007), *Visionomics, 50 ideas y dibujos sobre la nueva dinámica de las organizaciones* (2010), *25/50 Dos generaciones, un mismo tiempo*, en coautoría con Berta Segura (2011), y *La solución empieza por CO-* (2012).

Antonella Broglia

Consultora d'Infonomia

Consultora de Infonomia

Nascuda a Itàlia. Doctora en Dret per la Universitat de Mòdena. Ha estat directora de Compte, de Servei al Client i de Desenvolupament de Negoci a l'agència de publicitat Benton & Bowles (que va canviar successivament la seva denominació a DMB&B i després a D'Arcy), on va arribar a ser directora mundial de Servei al Client i va desenvolupar projectes a Itàlia, França, Espanya, el Regne Unit, Irlanda, Turquia, Grècia, Finlàndia, Portugal, el Marroc, Egipte, el Brasil i l'Argentina.

Ha estat consellera delegada de l'agència Ogilvy & Mather a Roma i, del 1999 al 2006, va ser consellera delegada i vicepresidenta de l'agència Saatchi & Saatchi Espanya, com també membre del *board* europeu. Colabora amb diverses empreses espanyoles estudiant l'impacte de les noves tecnologies en la vida, en els negocis i en les marques i a més, escriu per a diverses publicacions *online* i *offline* i és assessora de diferents productes editorials. És consultora d'Infonomia, pertany al Leadership Team d'Ashoka Espanya i organitza TEDxMadrid i TEDxYouth@Madrid.

Nacida en Italia. Doctora en Derecho por la Universidad de Módena. Ha sido directora de Cuenta, de Servicio a Cliente y de Desarrollo de Negocio en la agencia de publicidad Benton & Bowles (que cambió sucesivamente su denominación por DMB&B y luego D'Arcy), donde llegó a ser directora mundial de Servicio a Cliente, desarrollando proyectos en Italia, Francia, España, Reino Unido, Irlanda, Turquía, Grecia, Finlandia, Portugal, Marruecos, Egipto, Brasil y Argentina.

Ha sido consejera delegada de la agencia Ogilvy & Mather en Roma y, de 1999 a 2006, ha sido consejera delegada y vicepresidenta de la agencia Saatchi & Saatchi España, así como miembro del *board* europeo. Colabora con varias empresas españolas, estudiando el impacto de las nuevas tecnologías en la vida, en los negocios y en las marcas, y además escribe para varias publicaciones *online* y *offline* y es asesora de diferentes productos editoriales. Es consultora de Infonomia, pertenece al Leadership Team de Ashoka España y organiza TEDxMadrid y TEDxYouth@Madrid.

Per què als nens (ni a ningú) no els agrada l'escola

Por qué a los niños (ni a nadie) no les gusta la escuela

Alfons Cornellà

Més enllà dels canvis en processos, organització i recursos que s'estan produint en l'educació, queda cada vegada més clar que cal modificar l'arrel del sistema: cal crear una educació que estigui més d'acord amb com aprèn l'ésser humà. Però, com aprèn? La ciència de la cognició ha fet en els últims vint anys més avanços que en la resta de la seva història (curta, de per si). Ens han fet creure que som "éssers racionals", però la realitat és que el nostre cervell no ha evolucionat per "pensar", sinó tot el contrari.

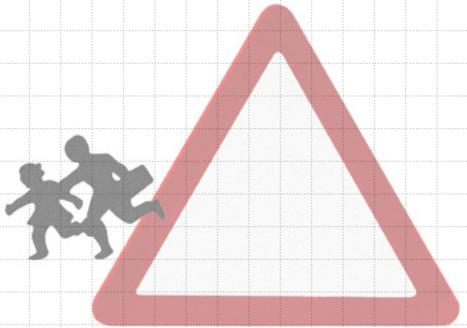
La memòria serveix justament per "recordar" allò que ens ha d'ajudar a no haver de pensar sempre, perquè això esgotaria les nostres reserves energètiques. La combinació entre la memòria de curta i llarga durada és essencial en el procés d'aprenentatge. La memòria de llarga durada conserva el que hem "pensat", i la de curta hi corre quan s'enfronta a nous estímuls, a través dels nostres "sensors" cap a l'entorn.

Així, com més "sabem", més podem aprendre. I només aprenem el que pensem. L'impacte que tot això tindrà en l'educació, en tots els nivells, serà de llarg abast. No només la memòria té una importància crucial en el procés d'aprenentatge, sinó que la motivació a utilitzar-la, la seva estimulació i la combinació de les seves possibilitats amb les noves formes de respondre als estímuls poden canviar radicalment la forma amb què els humans aprenen.

Más allá de los cambios en procesos, organización y recursos que se están produciendo en la educación, resulta cada vez más clara la necesidad de modificar la raíz del sistema: crear una educación que sea más acorde a cómo aprende el ser humano.

Pero, ¿cómo aprende? La ciencia de la cognición ha hecho en los últimos veinte años más avances que en el resto de su historia (corta, de por sí): Nos han hecho creer que somos "seres racionales", pero la realidad es que nuestro cerebro no ha evolucionado para "pensar", sino todo lo contrario. La memoria está justamente para "recordar" aquello que nos debe ayudar a no tener que pensar todo el tiempo, lo que agotaría nuestras reservas energéticas. La combinación entre la memoria de corta y larga duración, es esencial en el proceso de aprendizaje. La memoria de larga duración conserva lo que hemos "pensado", y la de corta acude a ella cuando se enfrenta a nuevos estímulos, vía nuestros "sensores" hacia el entorno.

Cuanto más "sabemos", más podemos aprender. Y sólo aprendemos lo que pensamos. El impacto que todo esto tendrá en todos los niveles de la educación, será de largo alcance. No sólo la memoria tiene una crucial importancia en el proceso de aprendizaje, sino que la motivación a usarla, su estimulación y la combinación de sus posibilidades con las nuevas formas de responder a los estímulos, pueden cambiar radicalmente la forma en que los humanos aprenden.

Mercat planetari del talent

Mercado planetario del talento

Antonella Broglia

La globalització del món i dels negocis porta com a conseqüència que acadèmies, corporacions i ONG busquin el talent a nivell mundial, i que les universitats mirin el món sencer com un mercat ple d'oportunitats.

No es tracta només que les universitats angleses o americanes obrin campus satèl·lit a l'estrange perquè els seus estudiants del país d'origen tinguin una formació més completa, sinó de crear una universitat per als estudiants locals, i concedir títols igual de vàlids que al país d'origen.

Així és el projecte de la Universitat de Nova York, amb la seva seu d'Abu Dhabi i d'altres previstes en ciutats com Xangai. Així és per a les diferents universitats occidentals actives a *Education City* a Doha, com Georgetown, Cornell, Carnegie Mellon, University College i la francesa HEC.

Apareixen en el mercat mundial noves nacions que ofereixen universitats per a un públic internacional: Xina, Índia, Corea, Aràbia Saudita... I un nou tipus d'universitats multinacionals *for-profit*, com Laureate, Kaplan o DeVry, estén la seva xarxa per servir estudiants que no poden accedir a la universitat pública ni a la privada.

La globalización del mundo y de los negocios trae como consecuencia que academias, corporaciones y ONG busquen el talento a nivel mundial, y que las universidades miren al mundo entero como un mercado lleno de oportunidades.

No se trata sólo de que universidades inglesas o americanas abran campus satélite en el extranjero para que sus estudiantes del país de origen tengan una formación más completa, sino de crear una universidad para los estudiantes locales, y conceder títulos igual de válidos que en el país de origen.

Así es el proyecto de la New York University, con su sede de Abu Dhabi y de otras previstas en ciudades como Shanghai. Así es para las diferentes universidades occidentales activas en *Education City* en Doha, como Georgetown, Cornell, Carnegie Mellon, University College y la francesa HEC. Nuevas naciones aparecen en el mercado mundial ofreciendo universidades para un público internacional: China, India, Corea, Arabia Saudita. Y un nuevo tipo de universidades multinacionales *for-profit*, como Laureate, Kaplan o DeVry, extiende su red para servir a estudiantes que no pueden acceder a la universidad pública ni a la privada.

PBL, Problem-Based Learning: el futur?

PBL, Problem-Based Learning: ¿el futuro?

Alfons Cornella

Qualsevol persona que hagi observat el procés d'aprenentatge dels nostres escolars, adolescents i universitaris deu estar d'acord que quan més (i millor) aprenen és quan, per resoldre un repte concret, han de trobar el coneixement necessari, processar-lo convenientment i aplicar-lo per trobar la solució.

Desconèixer és, doncs, una bona forma de veure's estimulat a conèixer més. El model de PBL (*Problem-Based Learning*), que es va iniciar en el camp de la medicina a causa de la ingent (immanejable) quantitat d'informació necessària per realitzar un diagnòstic, es podria convertir en una inspiració per al conjunt de l'educació.

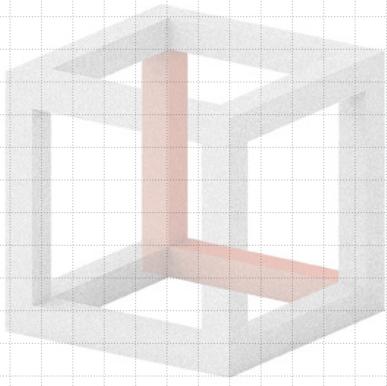
La idea és simple: davant d'un problema, cal determinar què sabem, què no sabem, qui ha de trobar quin coneixement, com s'aplica al problema, o com tot això augmenta el patrimoni de coneixement del grup implicat en el procés.

La complexitat de les situacions que hem de resoldre avui dia comporten nivells de col·laboració insòlits en altres moments de la història. L'existència del gran "magatzem" d'informació "bruta" que és Internet afavoreix pensar en el PBL com una bona forma d'atacar processos d'aprenentatge. Una "classe" del futur més proper podria consistir en plantejar un problema, entendre'l, auditar el coneixement existent, localitzar amb criteri nou coneixement i combinar-lo de forma col·laborativa, augmentant així la memòria de cada individu i la del grup.

Cualquiera que haya observado el proceso de aprendizaje de nuestros escolares, adolescentes y universitarios, estará de acuerdo en que cuando más (y mejor) aprenden, es cuando deben resolver un reto, buscando el conocimiento necesario y procesándolo convenientemente, para encontrar la solución.

Desconocer es, pues, una buena forma de verse estimulado a conocer más. El modelo de PBL (*Problem-Based Learning*), que se inició en el campo de la medicina a causa de la ingente (inmanejable) cantidad de información necesaria para realizar un diagnóstico, puede que se convierta en una inspiración para el conjunto de la educación. La idea es simple: ante un problema, determinar qué sabemos, qué no sabemos, quién debe encontrar qué conocimiento, cómo se aplica al problema, o cómo todo ello aumenta el acervo de conocimiento del grupo implicado en el proceso.

La complejidad de las situaciones que debemos resolver hoy en día, conlleva niveles de colaboración insólitos en otros momentos de la historia. La existencia del gran "almacén" de información "bruta" que es Internet, favorece pensar en el PBL como una buena forma de atacar procesos de aprendizaje. Una "clase" del futuro más cercano bien podría consistir en plantear un problema, entenderlo, auditar el conocimiento existente, localizar con criterio nuevo conocimiento, y combinarlo de forma colaborativa, aumentando con ello la memoria de cada individuo y la del grupo.

No a la universitat

No a la universidad

Antonella Broglia

Hi ha diferents teories que posen en qüestió el títol universitari com a element essencial per treballar i prosperar en la nostra societat.

Peter Thiel, el famós inversor darrere de PayPal i Facebook, ha fet una crida als estudiants més brillants per tal que abandonin la universitat i entrin en un programa de formació creat per ell, en el qual el jove rep ajuda financera per llançar el seu projecte i és mentoritzat per emprenedors sènior. Apareixen joves que proposen models alternatius a la universitat, com Dale Stephens, que fa la volta al món i explica en conferències que la universitat no és l'única manera de formar-se, i suggereix una sèrie d'instruments alternatius. Ken Robinson afirma que la universitat no és l'única via per trobar l'element, o no necessàriament als vint anys. També hi ha senyals de canvi en l'estrategia de contractació, per exemple, d'enginyers a Silicon Valley, on es comencen a contractar programadors autodidactes.

Els estudis realitzats i nous llibres demostren que la universitat no garanteix seguretat econòmica, ni un treball a l'altura del títol, i sembren cada vegada més dubtes sobre la qualitat de l'ensenyament impartit.

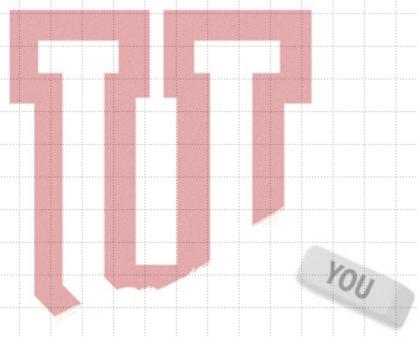
Diferentes teorías ponen en discusión el título universitario como elemento esencial para trabajar y prosperar en nuestra sociedad.

Peter Thiel, el famoso inversor detrás de PayPal y Facebook, ha hecho un llamamiento a los estudiantes más brillantes para que abandonen la universidad, y entren en un programa de formación creado por él, en el que el joven recibe ayuda financiera para lanzar su proyecto, y es mentorizado por emprendedores senior.

Aparecen jóvenes que proponen modelos alternativos a la universidad, como Dale Stephens, que da la vuelta al mundo explicando en conferencias que la universidad no es la única manera de formarse y sugiere una serie de instrumentos alternativos. Ken Robinson afirma que la universidad no es la única vía de encontrar el elemento, o no necesariamente a los veinte años.

También hay señales de cambio en la estrategia de contratación, por ejemplo, de ingenieros en Silicon Valley, donde se empiezan a contratar a programadores autodidactas.

Los estudios realizados y nuevos libros demuestran que la universidad no garantiza seguridad económica, ni un trabajo a la altura del título, y siembran cada vez más dudas sobre la calidad de la enseñanza impartida.

Aprenentatge integratiu

Aprendizaje integrativo

Alfons Cornella

Fa uns mesos, un grup de jugadors en línia del joc Foldit va descobrir com estava plegada una proteïna del virus de la SIDA; els descobriments que es deriven de l'experiment ATLAS al CERN de Ginebra involucren més de 3.000 científics de diferents disciplines; alguns dels grans avanços d'IBM són fruit de la conjunció del coneixement de doctors en desenes de disciplines científiques. El món és ja massa complex per intentar seguir resolent exclusivament des de la posició del reduccionisme científic. Els problemes i necessitats dels humans requereixen d'una millor comprensió de la Natura ("la ciència com a mineria de fenòmens naturals"), per a la seva correcta aplicació ("tecnologia com programació de fenòmens").

D'altra banda, atacar els problemes de les organitzacions modernes exigeix combinar coneixements procedents de disciplines socials ben diverses: els problemes esdevenen cada vegada més "perversos", i la forma de "domesticar" consisteix en superar el centrifuguisme típic dels individus ("què m'interessa a mi") a través d'una visió compartida.

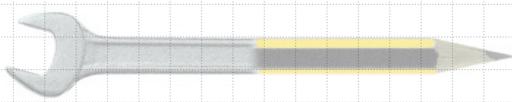
Així, les empreses més innovadores del món reclamen un tipus de professional en "T": capaç d'aprofundir en una disciplina ("I"), però al mateix temps habilitat en la comprensió dels principis d'altres allunyades de la seva ("‐"). Aquesta equació ($T = I + -$) aconsella un nou plantejament de l'educació, des dels seus fonaments.

Hace unos meses, un grupo de jugadores *online* del juego Foldit descubrió cómo estaba plegada una proteína del virus del SIDA; los descubrimientos que se derivan del experimento ATLAS en el CERN de Ginebra, involucran a más de 3.000 científicos de diferentes disciplinas; algunos de los mayores avances de IBM se deben a la conjunción del conocimiento de doctores en decenas de disciplinas científicas.

El mundo es ya demasiado complejo para intentar seguir resolviéndolo exclusivamente desde la posición del reduccionismo científico. Los problemas y necesidades de los humanos requieren de una mejor comprensión de la Naturaleza ("la ciencia como minería de fenómenos naturales"), para su correcta aplicación ("la tecnología como programación de fenómenos").

Por otro lado, atacar los problemas de toda organización moderna exige combinar conocimientos procedentes de las más dispares disciplinas sociales: los problemas devienen cada vez más "perversos", y la forma de "domesticarlos" consiste en superar el centrifuguismo típico de los individuos ("qué me interesa a mí") a través de una visión compartida.

Así, las empresas más innovadoras del mundo reclaman un tipo de profesional en "T": capaz de profundizar en una disciplina ("I"), pero al mismo tiempo hábil en la comprensión de los principios de otras alejadas de la suya ("‐"). Esta ecuación ($T = I + -$) aconseja un nuevo planteamiento de la educación, desde sus fundamentos.

KIPP i les seves germanes

KIPP y sus hermanas

Antonella Broglia

El desenvolupament de les *charter school* públiques als Estats Units ha permès l'experimentació i creació de models d'educació adaptats a les realitats més diverses.

En destaca el programa KIPP (*Knowledge Is Power Program*), que neix a Houston per formar joves que pertanyen a famílies immigrants, d'ingressos baixos i d'alt risc, i després s'estén a altres estats. Els creadors, Feinberg (IMPULSA 2010) i Levin, van forjar un model en què nens, pares i professors es comprometen per escrit a una sèrie de normes. En una escola KIPP el caràcter és tan important com la formació acadèmica, i els professors estan a disposició dels alumnes per telèfon cada nit, i visiten els pares amb regularitat. *RocketShip Education* és una xarxa a la qual pertanyen cinc escoles amb 2.500 estudiants a San José, Califòrnia, el 90% dels quals s'han quedat enrere dos o tres anys en la seva formació i pertanyen a famílies amb baixos ingressos. Ofereix un ensenyament personalitzat a través d'un programari sofisticat que permet a cada estudiant avançar segons el seu ritme, i amb la mentorització personalitzada del mestre a classe.

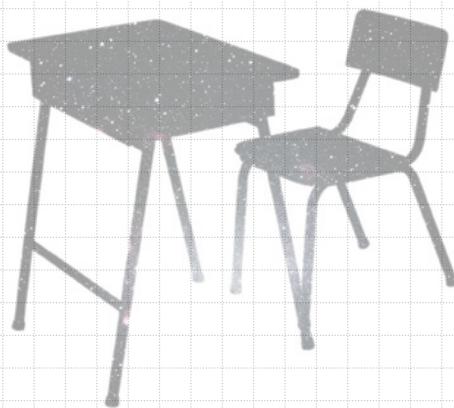
En la mateixa línia, *School of One* és un programa en què cada estudiant rep una agenda diària personalitzada, basada en les seves necessitats especials, i obté formació *ad hoc*, en línia i presencial, de matemàtiques. 600 estudiants de Nova York han rebut classes en aquest programa amb resultats aclaparadors, i ara el programa s'estén a d'altres regions.

El desarrollo de las *charter school* públicas en Estados Unidos ha permitido la experimentación y creación de modelos de educación adaptados a las más diferentes realidades.

Destaca entre todos el programa KIPP (*Knowledge Is Power Program*), que nace en Houston para formar a niños pertenecientes a familias inmigrantes, de bajos ingresos y de alto riesgo, y después se extiende a otros estados. Los creadores, Feinberg (IMPULSA 2010) y Levin, forjaron un modelo en el que niños, padres y profesores se comprometen por escrito a una serie de normas. En una escuela KIPP el carácter es tan importante como la formación académica, y los profesores están a disposición de los alumnos por teléfono cada noche, y visitan a los padres con regularidad.

RocketShip Education es una red a la que pertenecen cinco escuelas con 2.500 estudiantes en San José, California, siendo el 90% de ellos de familias con bajos ingresos y habiéndose quedado atrás dos o tres años en su formación. Ofrece enseñanza personalizada a través de un software sofisticado que permite a cada estudiante avanzar según su propio ritmo, con la mentorización personalizada del maestro en clase.

En la misma línea, *School of One* es un programa en el que cada estudiante recibe una agenda diaria personalizada, basada en sus necesidades especiales, y obtiene formación *ad hoc*, online y presencial, de matemáticas. 600 estudiantes de Nueva York han recibido clases en este programa con resultados abrumadores, y ahora el programa se extiende a otras regiones.

Cada persona, una història d'aprenentatge.

La fi de l'educació industrialitzada

Cada persona, una historia de aprendizaje.

El fin de la educación industrializada

Alfons Cornellà

Tots som conscients de l'anacronisme de la nostra educació actual: "Una educació del segle XIX, amb professors del XX i alumnes del XXI". El disseny de les nostres aules sembla idèntic al del principi de la democratització de l'educació, a la fi del segle XIX, per no dir a les aules dels monestirs medievals.

La revolució industrial va reclamar una massa de ciutadans amb una formació bàsica idèntica per a tots ells. La solució: una organització estructurada, programàtica, del coneixement, aparentment fàcil de transmetre pels professors, i d'absorir pels alumnes.

Amb l'avanç de les ciències (naturals i socials) durant el segle XX, la sofisticació de la síntesi de coneixement ha fet que el que abans exigia tota una vida per comprendre, s'expliqui ara a un alumne de secundària en un sol curs (cas, per exemple, dels principis de l'anàlisi matemàtica). Som cada vegada "millors" en sintetitzar coneixements, en "empaquetar-los" per tal que la seva transmissió requereixi menys energia humana. Però la relació de cada persona amb el coneixement és única i singular. Cadascú té la seva pròpia manera d'aprendre.

La tecnologia digital està permetent un nou plantejament més "personalitzat" de l'educació: noves formes d'estructurar el coneixement però, sobretot, noves formes d'interactuar amb ell. L'"escola d'un" ja és tècnicament possible.

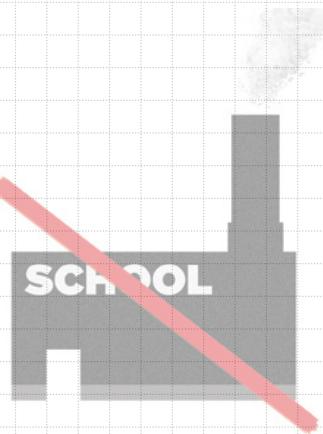
Todos somos conscientes de lo anacrónico de nuestra educación actual: "Una educación del siglo XIX, con profesores del XX y alumnos del XXI". El diseño de nuestras aulas parece idéntico al de los principios de la democratización de la educación, a finales del siglo XIX, por no decir a las aulas de los monasterios medievales.

La revolución industrial reclamaba una masa de ciudadanos con una formación básica idéntica para todos ellos. La solución: una organización estructurada, programática, del conocimiento, aparentemente fácil de transmitir por los profesores, y de absorber por los alumnos.

Con el avance de las ciencias (naturales y sociales) durante el siglo XX, la sofisticación de la síntesis de conocimiento ha hecho que lo que antes exigía toda una vida para comprender, se explique ahora a un alumno de secundaria en un solo curso (caso, por ejemplo, de los principios del análisis matemático).

Somos cada vez "mejores" en sintetizar conocimientos, en "empaquetarlos" para que su transmisión requiera menos energía humana. Pero la relación de cada persona con el conocimiento es única y singular. Cada uno tiene su propia forma de aprender.

La tecnología digital está permitiendo un nuevo planteamiento más "personalizado" de la educación: nuevas formas de estructurar el conocimiento pero, sobre todo, nuevas formas de interactuar con él. La "escuela de uno" es ya técnicamente posible.

Aprendentatge P2P

Aprendizaje P2P

Antonella Broglia

Tots podem aprendre de tots, fins i tot de la persona amb menys formació acadèmica. És la teoria de Jacques Rancière a *El maestro ignorante*, i diferents instruments digitals fan aquest ensenyament informal cada vegada més possible.

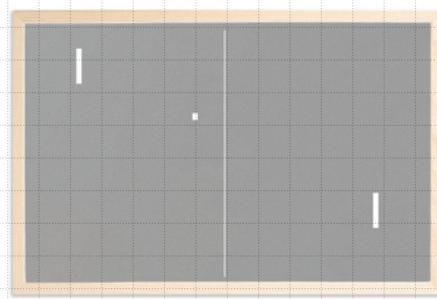
La Universitat P2P és una plataforma en la qual tots poden aprendre de tots sobre tot, i en la qual voluntaris organitzen cursos en línia gratuïts. Instruments com *Super Cool School* permeten a tothom gravar una classe i regalar-la o vendre-la. I la mateixa plataforma TED ha creat una secció especial TED-Ed que transforma cada vídeo existent a YouTube en una classe personalitzada que tothom pot preparar per a tothom.

La realitat P2P s'estén cada vegada més en l'entorn educatiu a diferents nivells, fins i tot en el finançament d'estudiants per part de ciutadans, amb models diferents com Vittana, Lumni o Enzi, entre d'altres.

Todos podemos aprender de todos, incluso de la persona con menos formación académica. Es la teoría de Jacques Rancière en *El maestro ignorante*, y diferentes instrumentos digitales hacen esta enseñanza informal cada vez más posible.

La Universidad P2P es una plataforma en la que todos pueden aprender de todos sobre todo, y en la que voluntarios organizan cursos *online* gratuitos. Instrumentos como *Super Cool School* permiten a todos grabar una clase y regalarla o venderla. Y la misma plataforma TED ha creado una sección especial TED-Ed que transforma cada video existente en YouTube en una clase personalizada que todo el mundo puede preparar para todo el mundo.

La realidad P2P se extiende cada vez más en el entorno educativo a diferentes niveles, incluso en la financiación de estudiantes por parte de ciudadanos, con modelos diferentes como Vittana, Lumni o Enzi, entre otros.

Una equació bàsica per a l'educació: OPDS (One-to-one, based on Projects, Doing and not reading, Social impact)

Una ecuación básica para la educación: OPDS (One-to-one, based on Projects, Doing and not reading, Social impact)

Alfons Cornellà

Sabem que l'educació ha de canviar. Però en educació passa el mateix que en altres àmbits en els quals cal innovar: la qüestió no és ni el perquè ni el què, sinó el com.

L'educació canvia més ràpidament si disposéssim d'una "equació bàsica", tècnica, alliberada de tota mena d'ideologia, i pactada pel conjunt de la societat.

Una equació que podria estar composta de:

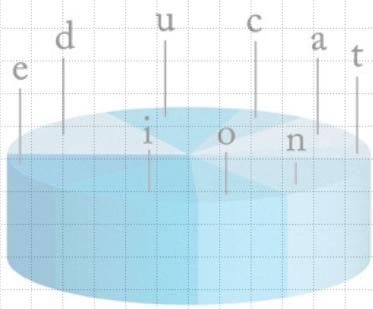
- 1) igualtat d'oportunitats (accés de tots els ciutadans a l'educació, com a principi bàsic d'equitat i garantia de progrés econòmic); 2) educació personalitzada (cada individu, el seu context d'aprenentatge, l'"element" de Ken Robinson); 3) aprenentatge basat en projectes (és quan un ha de resoldre un problema que aprèn, buscant la informació necessària, i convertint-la en coneixement que quedarà en la seva memòria com quelcom "pensat"); 4) desenvolupament de coneixement basat més en fer que en llegir i interpretar; 5) impacte social de les accions d'aprenentatge (a través d'esquemes com els d' "aprenentatge servel": aprendre desenvolupant un projecte que impacti en la millora de les condicions de la comunitat més propera); i 6) entorn que permeti als components del sistema educatiu explorar, ja que només l'experimentació col·lectiva ens permetrà avançar en nous models i "falsar" esquemes avui considerats infal·libles però que ja no serveixen.

Sabemos que la educación debe cambiar. Pero en educación ocurre lo mismo que en otros ámbitos en los que es preciso innovar: la cuestión no es ni el porqué ni el qué, sino el cómo.

La educación cambiaría más rápidamente si dispusiéramos de una "ecuación básica", técnica, liberada de todo tipo de ideología, y pactada por el conjunto de la sociedad.

Una ecuación que bien podría estar compuesta de:

- 1) igualdad de oportunidades (acceso de todos los ciudadanos a la educación, como principio básico de equidad y garantía de progreso económico); 2) educación personalizada (cada individuo, su contexto de aprendizaje; el "elemento" de Ken Robinson); 3) aprendizaje basado en proyectos (es cuando uno debe resolver un problema que aprende, buscando la información necesaria, y convirtiéndola en conocimiento que quedará en su memoria como algo "pensado"); 4) desarrollo de conocimiento basado en hacer más que en leer e interpretar; 5) impacto social de las acciones de aprendizaje (a través de esquemas como los de "aprendizaje servicio": aprender desarrollando un proyecto que impacte en la mejora de las condiciones de la comunidad más cercana); y 6) entorno que permita a los componentes del sistema educativo explorar, puesto que sólo la experimentación colectiva nos permitirá avanzar en nuevos modelos y "falsar" esquemas hoy considerados infalibles pero que ya no sirven.

Models de productivitat universitària

Modelos de productividad universitaria

Antonella Broglia

Un estudi realitzat als Estats Units per McKinsey posa en evidència quines són les universitats americanes més productives (cost per cada estudiant que s'ha graduat) i aprofundeix en quines són les causes d'aquesta productivitat analitzant una mostra de vuit de les institucions més productives.

Hi emergeixen factors clau com no ensenyar tot a tots sinó centrar-se en un grup determinat d'estudiants i necessitats; eliminar activitats que no són centrals, com l'esport; el paper essencial de l'ensenyament en línia; l'ús estratègic dels campus satèl·lit; la mentorització especial per ensenyar l'alumne a estudiar perquè superi els exàmens i altres mecanismes per no permetre que l'estudiant es quedí enrere en el camí cap a la llicenciatura; l'optimització dels serveis centrals; la reducció de crèdits no productius, etc.

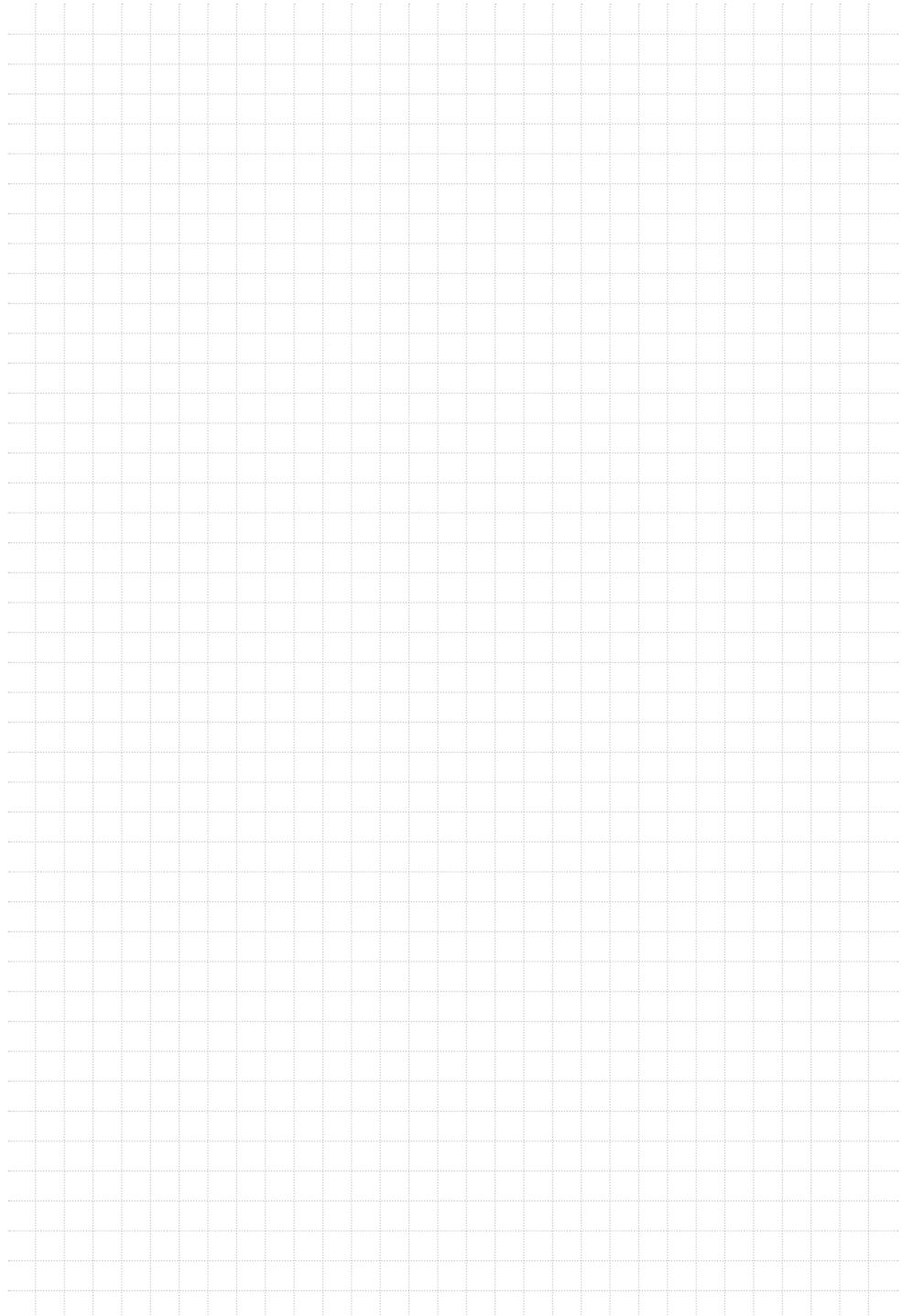
L'estudi ofereix, a més, eines per a la incorporació d'aquestes estratègies en altres institucions universitàries.

Un estudio realizado en Estados Unidos por McKinsey pone en evidencia cuáles son las universidades americanas más productivas (coste por cada estudiante que se ha graduado) y profundiza en cuáles son las causas de esa productividad analizando una muestra de ocho de las instituciones más productivas.

Emergen factores clave como no enseñar todo a todos sino centrarse en un grupo determinado de estudiantes y necesidades; eliminar actividades que no son centrales, como el deporte; el papel esencial de la enseñanza *online*; el uso estratégico de los campus satélite; la mentorización especial para enseñar al alumno a estudiar para que pase los exámenes y otros mecanismos para no permitir que el estudiante se quede atrás en el camino hacia la licenciatura; la optimización de los servicios centrales; la reducción de créditos no productivos, etc.

El estudio ofrece, además, herramientas para la incorporación de estas estrategias en otras instituciones universitarias.

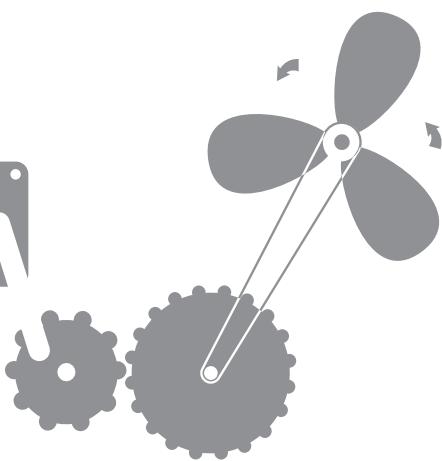
EXPLORAR
EXPLORAR

DINAMITZAR
DINAMIZAR

TRANSFORMAR
TRANSFORMAR

Infonomia és una organització de serveis integrals d'innovació, fundada l'any 2000, amb clients públics i privats de tots els sectors, i basada en una xarxa de 25.000 professionals inquietos.

Infonomia es una organización de servicios integrales de innovación, fundada en el año 2000, con clientes públicos y privados en todos los sectores, y basada en una red de 25.000 profesionales inquietos.

www.infonomia.com

Més a/[Más en:](http://www.infonomia.com/update) www.infonomia.com/update o update@infonomia.com

Il·lustracions/[Ilustraciones](#): Edmon de Haro Il·lustració portada/[Ilustración portada](#): Infonomia

FPdGi

IMPU
S RUM
FORUM
FUNDACIÓ
PRÍNCIP
de GIRONA